

ብዓል ቅ. ቊርባን

(2013)

ለዝ ጎበስት ምሳሕ በዐል ወለዝ ጽዋዕ ደመ ነበልባል ተወክፍዎ ሓዋርያት በምሴተ ሓሙስ አማን ዝንቱ ውኒቱ ክርስቶስ (አንገርጋሪ ዘቅ. ቊርባን)።

ንባባት: 1ቆሮ 11:23-26፥ 1ጴጥሮ 2:12-25፥ ግ.ሓ. 27:8-33፥ ሉቃ 22:14-23

ምስባክ ወሠራዕከ ማእደ በቅድሚያ፥ በአንጻሪሆሙ ለእለ ይሳቅዩኒ፥ ወአጽሓድከ በቅብእ ርእሰየ፥ አብ ቅድሚ ጸላእተይ መአዲ ትሠርዓለይ፥ ንርእሰይ ብዘይቲ ቐባእካዮ መዝ. 23:5

አብ ላቲናዊ ስርዓት ካብ 1264 ዓ.ም. ጀሚሩ ዝብዓል እዩ። ናይ ቅ. አግስጢኖስ ማሕበር አባል ዝኾነት ድንግል ጁልያና ከይግ እትብሃል ራእይ ተራእይዎ ወርሒ በሪሃ አብ ማእከላ ጸሊም ነጥቢ ዝመስል እዚ ኸአ አብ ብዓላት ሓደ ብዓል ተሪፉ ከምዘሎ ንሱ ኸአ ብዓል ቅ.ቊርባን ምጳኑ ተገሊጹላ። ካብዚ ራእይ ንድሓር ሰውነት ክርስቶስ “Corpus Christi” “Corpus Domini” እናበሉ ብዓቢ ክብሪ የብዕልዎ።

አብ ዓድና አብ ገለ ቊርባንታት ብዓል ቅ. ቊርባን ተባሂሉ ይብዓል። ዕለቱ ድሕሪ ብዓል ጳራቅሊጦስ ዘላ ሰንበት እዩ ዝውዕል። ሚስዮናውያን ዘእተውዎ እዩ። አብ እምነትና ዓቢ ትርጉም ስለ ዘለዎ ኸአ ብኸብሪ ነብዕሉ። እዚ ብዓል እዚ ንአምላኽ ክነመስግን ዕድል ይኸፍተልና። ነቲ ብቅ. ቊርባን አቢሉ አብ መንጎና ህላዌኡ ዝገለጸልና አምላኽ ነመስግን። እዚ ብዓል ዝበለጸ ርድኢት ብዛዕባ ሥጋን ደምን ክርስቶስ ክህልወናን ብዛዕብኡ ዘሎና እምነት ክንርኢ ምስቲ ንሱ ዘገለጸልና ክነመሃህዶ ይሕግዘና። ከምቲ ቅ. ጳውሎስ ዝብሎ “ከመይ ሥጋ ጎይታ ምጳኑ ፈልዩ ኸይፈለጠ ዚበልዕን ዝሰትን አብ ገዛእ ርእሱ ፍርዲ እዩ ዘምጽእ፥ በዚ ምኽንያት እዚ እዮም አብ ማእከልኩም ብዙኃት ድኹማትን ሕሙማትን ዘለዉ፥ ዝሞቱውን ብዙኃት እዮም” (1ቆሮ 11: 29-30) ዝብለና።

ቅዱስ ጳውሎስ ናብ ሰብ ቆሮንጦስ ዝጸሓፉ ቀዳመይቲ መልእኽቱ አፍልጦና ብዛዕባ ቅዱስ ቊርባን ክዓቢ ብዘይመጠን ጠቓሚት እያ፥ ምኽንያቱ እዚአ መጀመርያ ጽሕፍቲ ብዛዕባ ኢየሱስ ዘስተምሃሮን ገበሮን ብዛእባ ቅዱስ ቊርባን እያ። ብርግጽ አብ ወንጌለን አብ ካልእ ጽሑፋትን ቃል ኢየሱስ አሎና እንተኾነ ናይ ጳውሎስ ጽሕፍቲ ካብ 20~50 ዓመት ቅድሚ ወንጌል እያ ተጻሒፉ። ጳውሎስ ንሰብ ቆሮንጦስ ክጽሕፈሎም እንከሎ ብዛዕባ ከመይ ገሮም ምእዲ ቅዱስ ቊርባን ከምዘብዕሉን ካብ መጀመርያ ኢየሱስ ባዕሉ ከመይ ገሩ ከም ዝጀመሮን ይነግር። ጳውሎስ ከዚ ትውፊት ባዕሉ አይኮነን ተቐቢልዎ ምኽንያቱ ንሱ ካብቶም ዓሰርተ ኸልተ ሓዋርያት

አይኮነን። ንሱ ነቲ ትውፊት ካብቶም ቅድሚኡ ዝነበሩ ክርስትያን ምስተቐበለ እዩ ተቐቢልዎ። ንሱ ብወገኑ ልክዕ ከምቲ ንሱ ዝተቐበሎ ከምኡ ናብ ሰብ ቆሮንቶስ አመሓላሊፍዎ። እቲ ሓደ ፍልልይ ዘሎ ክሳብ ጊዜ ጳውሎስ ኩሉ ብቃል ብትውፊት እዩ ዝመሓላሊፍ ነሩ ጳውሎስ ግን ንሱ ናይ መጀመርያ ብጽሑፍ ገሩ አመሓላሊፍዎ ምኽንያቱ ንሱ ብአካል አብ መንጎ ሰብ ቆሮንቶስ ክህልው ስለ ዘይከኣለ።

እንታይ እዩ እቲ ጳውሎስ ዘመሓላሊፎ ሕጂ እውን እንመሓላሊፎ ዘሎና? እዚ እዩ፡ጎይታና ኢየሱስ በታ ዝተታሕዘላ ለይቲ እንጌራ አልዓለ አመስጊቲ ቆረሰ እሞ ውሰዱ ብልዑ እዚ ምእንታኹም ዚውሃብ ሥጋይ እዩ እዚ ንመዘከርታይ ግበርዎ በለ። ከምኡ ኸአ ድጎሪ ድራር ነቲ ጽዋእ አልዓለ እሞ እዚ ጽዋዕ እዚ ብደመይ ዚኸውን ሓዲሽ ኪዳን እዩ ብትሰትይዎ ጊዜ ኹሉ ንመዘከርታይ ግበርዎ በለ” (1ቆሮ 11:23-25)።

በታ ዝተታሕዘላ ለይቲ ቅድሚ ሕማማቱን ሞቱን ኢየሱስ ምስ አርድእቱ አሕሊፍዎ። አብቲ ጊዜ እቲ ሰባት ለበውአም ብጽሑፍ አይኮነን ዝሓድጉ ነሮም። ለበውአም ብቃሎም ይነግሩ እዚ ብዙሕ ጊዜ ቅድሚ ምማቶም እዩ ዝግበር። እዚ አብ መልእኽቲ ጳውሎስ እንረኽቦ ዘሎና ለበዋ ቃላት እንታይ እዩ ዝነግረና ዝምስክርን?

መጀመርያ ለበዋ ኢየሱስ ብዛዕባ እንታይ ከምዝምሃረ አይኮነን ዝዛረብ አብቲ ኢየሱስ ዝገበሮ እዩ ዘተኩር። ንሱ ሰውነቱ ከም መግቢ ደሙ ኸአ ክስተ ሂብዎም። ነዚ ዘክርዎ ክብል እንከሎ አብቲ አብ ፋሲካ አይሁድ ዝግበር ናይ በግዕ መስዋዕቲ መሰረት ብምግባር እዩ። እስራኤላውያን አብ ግብጺ ነቲ ናይ በግዕ ፋሲካ ሥጋ ክበልዕዎ አለዎም እዚ ኸአ ህዝበ አምላኽ ምጳኖም ከፍልጡ ንማለት እዩ። አብ አፍደገ ማዕጽአም ብደም ለኽዮም ካብ መቐተልቲ መልአክ ሞት ምእንቲ ክድሕኑ። ነፍሲ ወከፍ እስራኤላዊ አብ ዓመት ሓደ ጊዜ አብ ዝግበር ስርዓት ብግድን ክሳተፍ አለዎ እዚ ኸአ ነቲ ህዝቢ አምላኽ ዘብሎም ኪዳን ንምሕዳስን ነቲ አምላኽ ብፍሉይ ዝህበም ቡራኬን ሓለዎን ንምውሓስ እዩ። ብመንጽር እዚ ተራእዩ ቅዱስ ቍርባን ንአና ከም ሓዲስ ህዝበ እግዚአብሔር አብ ቅድሚኡ ኮና ክንሕደስ ባይታ ዝፈጥረልና እዩ።

ካልአይ፡ እቲ ለበዋ ብዛዕባ “ሓዲስ ኪዳን” ይዛረብ። አብ ብሉይ ኪዳን ህዝቢ እግዚአብሔር ህልዋት ዝነበሩ በቲ አብ ቅድሚ አምላኽ ዝእቶ ዝነበረ ኪዳን እዩ። ኢየሱስ ነዚ ሓዲስ ኪዳን ክነግረና እንከሎ ሓዲስ ህዝበ እግዚአብሔር በዚ ሓዲስ ኪዳን ተመስሪቱ ይብለና። አብቲ ዝቀርብ ናይ መስዋዕቲ ስራሕ ኢየሱስ ባዕሉ ሰዋዕን መስዋዕትን እዩ። ንሕና ተጠቐምቲ ናይ እቲ ሕይወት ዝህብ ጸጋ አና። በዚ ምኽንያት እዩ ቅዱስ ቍርባን “አኮቴት” ምስጋና ክንብሎ እንከሎና ልክዕ ሓቀኛ መልክዕ ዝሕዝ። ኢየሱስ ነዚ ኹሉ ዝገበሮ ምእንታና እዩ። ብወገና ክንገብሮ ዝግብአና ክንቅበሎን ክነመስግንን ጥራሕ እዩ ዘሎና።

አብ መጨረሻ ለበዋ ኢየሱስ አብቲ መአዲ ክንሳተፍ እዩ ዝዕድመና። “ነዚ ንዝኸረይ ግበርዎ... ነዚ ክትሰትዩ ከሎኹም ንዝኸረይ ግበርዎ (ኅልቅ 24-25)። ኢየሱስ ቅድሚ ምማቱ ነዚ ክንገብር እዩ ተላብዩና። ነዚ ክሳብ ዳግማይ ምጽአቱ ቀጺልና ክንገብሮ ነጊሩና። ስለምንታይ ደአ እዮም ገለ ካባና ቅዱስ ቍርባን ካብ ምቕበል ዝዝሕሉ? ንእሽቶይ ምኽንያት ምስ ረኽብና ቅዱሴ ካብ ምስማዕ ንተርፍ። “ጽቡቅ ይስምዓኒ የለን...መገሻ አሎና...ዘሎና ቆመስ ስብከቱ ኩሉ ነገራቱ አይፈትዎን እዩ... እናበልና ዝተፈላለዩ ምኽንያት ገርና ካብ ኢየሱስ ምቕባል ንተርፍ። እንተኾነ ዘቕረብና ነቕርብ ብቑዕ ምኽንያት ክኸውን አይክእልን እዩ። እሞ ሎሚ ብልብና ተደፊእና አብ ቅድሚ ኢየሱስ ቀሪብና እምነትና አብ ቅዱስ ቍርባን ክዓቢ ብልቢ ተደፊእና ንለምኖ።

አብ ዝበለጸ ርድኢት ብዛዕባ ቅ. ቍርባን ክንበጽሕ ስለምንታይ እዩ ኢየሱስ መጀመርያ ሂቡና ኢልና ክንሓትት ይግብአና። አብ ወንጌል ዮውሓንስ 6 እንተ አንብብና እኹል ርድኢት ክህልወና ይኸእል። አብ ዮሐ 6 ኢየሱስ ስለምንታይ ነዚ ምስጢር ከምዝሃበና ብኸልተ ምኽንያት ተገሊጹ ንረኽቦ። (1) ኢየሱስ ምሳና ክሳብ መጨረሻታ ዓለም ከምዝህሉ ቃል አትዩና (ማቴ 28:20)። አብ ቅ. ቍርባን ብዝርአ ምልክትን አብ ሕይወትና ርግጽኛ ዝኾነ ውጽኢት ዘልአ ኮይኑ፡ አብ ቅድመና ህያው ይኸውን ንሕና ኸአ አብ ቅድሚኡ ህልዋት ንኸውን። ከምቲ ኢየሱስ ደጋጊሙ “እቶም ሥጋይ ዝበልዑ ደመይ ዝሰትዩ አባይ ይነብሩ አነ ኸአ አብአም እነብር” ዝበሎ እዩ። (2)

ናይ ኢየሱስ ኦብ መንገድ ክነብር ከም ዝደሊ ክገልጽ እንከሎ “ኣነ ግን ሕይወት ምእንቲ ክረኽቡ፥ ብምልኣትውን ምእንቲ ክረኽቡ” ከምዝመጸ እዩ ዝገልጽ (ዮሐ 10:10)። ኣብ ቅ. ቊርባን ብዝርከብ ብዝጭበጥ ኩይቲ ይራኽበና እዚ ኸኣ ኣብዚ ዓለምን ኣብ ዝመጽእ ዓለምን ሕያዋን ምእንቲ ክንከውን ኢሉ እዩ። ካብኡ ተፈሊና ሕይወት ከምዘይብላን ክገልጽ እንከሎ ኸኣ “ሥጋ ወዲ ሰብ እንተ ዘይበላዕኩም ደሙ እውን እንተ ዘይሰጩኹምሲ ሕይወት ከምዘይብልኩም ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ። ሥጋይ ዝበለዕ ደመይ ዝሰቲ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ኣላቶ ኣነ እውን ቦታ ዳሕረወይቲ መዓልቲ ከተንስኦ እየ” (ዮሐ 6:53-54) ይብል።

ኣብ ዮሐ 6 ከም እንንብቦ እቶም ዝሰምዕዎ ዝነበሩ ኣይሁድ ዝያዳ መግቢ ክህበም ሓትቶም፥ ንሱኸኣ ምስጢራዊ መግቢ ከምዝህበም ኣተስፋይዎም። እንተኾነ ቦቲ ዝነበሮም ድኹም ርድኢትን ዘይምፍላጥን ነቲ ዝብሎም ምስጢራዊ መግቢ ክርድእዎ ኣይከኣሉን። ኣብ መንግሥም ክትዕ ኣልጊሎም” እዝስ ሥጋኡ ኸንበልዕ ከመይ ገይሩ ኺህበና ይከኣሎ እናበሉ ንሓድሕዶም ተኸትዑ” (ዮሐ 6:52)። ነቲ ዝበሎም ከረጋግጸሎም ኢሉ “”ሥጋይ ብልጊ ሓቂ እዩ እም ደመይ ከኣ መስተ ሓቂ እዩ፥ እቲ ሥጋይ ዝበልዕ ደመይውን ዝሰቲ ኣባይ ይነብር ኣነውን ኣብኡ እነብር” (ዮሐ 6:55~56) ኢልዎም። እቶም ዝሰምዕዎ ዝነበሩ ካብኡ ክርሕቁ ጀሚሮም ምኽንያቱ እቲ ንሱ ዝዛረቦ ዝነበር ምስጢራዊ ቃላት ሓንቲ ትርጉም የብሉን ንኣኦም፥ ንሳቶም ግዙፋዊ ንዋታዊ ዝኾነ ኣተሓሳስባ እዩ ነርዎም፥ ክርድእዎ ቀሊል ኣይኮነን ንኣኦም። ንኢየሱስ ክንርድኦ ቃላቱ ኣብ ልብና ክኣቱ መጀመርያ ክንሰምዖ እንኸእል ክነለማምዶ ኣሎና።

እዚ ኣብ ጊዜ ኢየሱስ ዝነበረ ንምስጢር ቅ. ቊርባን ዘይምርዳእ ጸገም ሎሚ እውን ኣብ መንገድ ዘሎ ጸገም እዩ። ንቅዱስ ቊርባን ምግዙፋዊ ርድኢት እንተ ቐረብናዮ ክርድኣና ኣይከኣልን እዩ ከምኡ እቲ ንሱ ዝህቦ ዝበለጸ ህያብ ኣምላኽ ዝኾነ ፍቕሩ ይሓልፈና። ቅዱስ ቊርባን ናይ ሓቂ መግብን መስተን እዩ እንተኾነ ካብቲ ልሙድ መግብን መስተን ጨሪሹ ዝተፈለየ እዩ። እቲ ዝዓበየ ፍልልይ ኣብቲ ኢየሱስ ዝበሎ ቅዱስ ኣጎስጢኖስ ዝሰምዖ ክንርእዮ ንኸእል፥ “ ከምቲ መግቢ ኣብ ሰውነትካ ከም እትልውጦ ንኣይ ኣባኻ ክትልውጠኒ ኣይትኸእልን ኢኻ፥ ግን ንስኻ ኣባይ ክትልወጥ ኢኻ”። ኣብ ባህርያዊ ተፈጥሮና ንእንበልዎ መግቢ ኣብ ሰውነትና ኣና እንልውጦ፥ ናይ ቅዱስ ቊርባን መግቢ ግን ኣብ ኣብ ሰውነት ክርስቶስ እዩ ዝቐይረና። እቲ Ludwig Feuerbach ዝበሎ “ንሕና እቲ እንበልዎ ኣና እንኸውን ዝብል” ኣብ ናይ ቅዱስ ቊርባን ርድኢት ከምኡ ኣይኮነን።

ስለምንታይ ድኣ ብዙሓት ካባና ቅዱስ ቊርባን ዝቐበሉ ሓዲስ ምልዋጥ ኣብ ሕይወቶም ዘይርኡ? ምናልባት እዚ ዝስዕብ ታሪኽ ንርድኢትና ሓጋዚ ከውን ይኸእል እዩ። ኣመሪካውያን ሩሳውያንን ክልተ ገንታ ብሓንሳብ ንዙረት ከይዶም። ኣብቲ ዝተማልእዎ መግባ ካብኡ ናይ ሩስያ ጸሎም ሕምባሻ ነሩ። ጥዑም እዩ እንተ ኾነ ኣይቁርጠምን እዩ ንስንኻ ብርቱዕ እዩ። ሓደ ኣመሪካዊ ካብቶም ገያሾ ኣብ ጊዜ ምሳሕ ንእሽቶይ ካብቲ እንገራ ኣብ ኣፉ ምስ ኣእተወ ቁርጥም ከብላን ስኑ ክሕዝን ሓደ፥ ቀልጢፉ ካብ ኣፉ ኣውጺኡ ብቐጥታ ሕማቕ እንገራ ኮሚኒስቲ እናበለ ዓው ኢሉ ብቐጥታ ተዛሪቡ። ሓደ ካብቶም ሩሳውያን ትቐብል ኣቢሉ ሕማቕ እንገራ ኮሙኒስት ኣይኮነን እቲ ጸገም ዝተበላሸወ ስኒ ካፒታሊስት እዩ ኢልዎ ይብሃል። ኣብ ሕይወትና ናይ ቅዱስ ቊርባን ሓዳሲ ጸጋ ኣባና እንተ ዘይተራእየ እቲ ቅዱስ ቊርባን ዘይልውጥ ወይ ክሕድሰና ዘይከእል ኮይኑ ዘይኮነስ እምነትና ጎደሎ ብኻልእ ነገራት ዝተበላሸወ ስለ ዝኾነ እዩ። እምብኣር እስከ ሎሚ ኣብዚ ሕያው ቅዱስ ቊርባን ብምሉእ እምነትን ኣብ ቅድሚኡ ንቐረብ እም ኣብ ሕይወትና ዝሕድስ ጸጋ ተቐቢልና ክንሕደስ ኣና።

ኦ ኣብ ቅዱስ ቊርባን እትነብር ኢየሱስ ጎይታናን ኣምላኽናን ሥጋኻ ተመጊብና ደምካ ሰቲና ሓዲስ ሕይወት ክንለብስ እምነትና ኣዕብየልና፥ ምሳኻ ክነብር ኢልካ ዝዓበየ ፍቕሪ ዝገለጽካልና ባርኸና እም ኣብ ሕቕፍኻ ክነብር ኣና።

ልብና ብንስሓ ኃጢአትና ኣንጺሕና ማኅደር መንፈ ቅዱስ ክኸውን ፍቓደኛታት ንኹን ኣምላኽ ዝተረፈ ባዕሉ ክምልኣልና እዩ።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ